

KÁVÉESOK LAPJA

VII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének, a Budapesti Kávésipartársulatnak, a Magyar Kávésok Országos Szövetségének hivatalos lapja

8. szám

Kiadó és laptulajdonos:

A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:

Dr. Havas Nándor

Szerkeszti:

A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.

A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő. egész évre 16.— pengő

Megjelenik:
minden **hó 1-én és 15-én**

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. III. em. 17. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Meghívó.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárása f. évi április hó 27-én (hétfőn) délután 03 óráig az Ipartestület tanástermében

Ü L É S T

tart. melyre az előjáróság t. tagjait meghívja
Budapest, 1931 április 15.

Dr. Havas Nándor sk.
főtktár.

Mészáros Győző sk.
elnök.

Törvényjavaslat az iparfestületekről és az iparfestületek központjáról.

Evek óta tartó panaszoknak és agitációnak eredménye az a törvénytervezet, melyet a kereskedelemügyi miniszter a napokban hozzászólás végett az érdekeltségűeknek megküldött.

Természetesen a 60 §-ból álló tervezet alapos tanulmányozása és megvitatása hosszabb időt igényel és így annak részletes ismertetését más alkalomra kell hagynunk.

Azonban a kérdés eddigi tanulmányozásából és az elhangzott bírálatokból megállapíthatjuk azt, hogy a szétküldött tervezet a nagy mozgalomnak csak igen szerény gyümölcését jelenti, mert alig van benne — főleg az iparfestületekre vonatkozó részben — oly új intézkedés vagy gondolat, amely az iparfestületi intézmény kiépítését és megerősödését jelentené.

Az autonómia kiépítése helyett inkább a felügyeleti hatóságok jogkörének kibővítését látjuk az iparfestületek tisztviselőinek kvalifikációjának megállapításánál oly alacsony mértékűt ír elő, amely az érdemleges munkát inkább megakadályozza, mint előmozdítja.

Nagyjából és egészben tehát az eddigi viszonyok maradnak fenn.

Új intézménynek van tervezve az iparfestületi szék. Az iparfestületek az üzleti kari tisztesség és az iparfestületi fejelem követelményeinek érvényesítése, valamint egymás között felmerülő ellentétek békés kiegyenlítése céljából iparfestületi széket alakíthatnak. Az iparfestületi szék, ha tudomást szerez arról, hogy az iparfestület tagjai között az üzleti verseny tisztességét érintő szokás, vagy eljárás alakul, az illetéket eljárásuk helytelenségére figyelmezteti, ha ennek eredménye nem volna az illetékes hatóságoknál feljelentést adhat be és felperességi jogot gyakorolhat.

A gondolat helyes, azonban a kivétel hiányos, minthogy az iparfestületi szék határozatainak szankciója az, hogy az illetékes hatóságoknál feljelentést adhat be.

Hasonlóképp hiányos a munkaügyi bizottság létesítése, mely az alkalmazottak bevonásával alakítandó meg, de eljárása módját majd a kereskedelemügyi miniszter külön rendelettel szabja meg.

Teljesen új intézmény a tervezet második fejezete, amely az iparfestületek országos központjának kérdésével foglalkozik.

Az iparfestületeknek és egyszersmind az ország kézműves iparosságának közös szerve az iparfestületek országos központja. Az iparfestületek országos központjának feladata a kézműves iparosok egyetemes érdekeinek gondozása, nevezetesen: a kézműiparosok érdekeit érintő törvények és rendeletek végrehajtásának figyelemmel kísérése, az esetleges szükséges módosításra vonatkozó javaslatok megteremtése; új törvények és rendeletek előkészítésének javaslatbáhozása, törvénytervezetek és rendelettervezetek tanulmányozása és véleményezése, az illetékes miniszterek felhívására vélemény adása; a kézműiparosok gazdasági helyzetének tanulmányozása, a gazdasági helyzetük és jólétük emelésére szolgáló intézmények létesítésének kezdeményezése, közreműködése a kézműves és kisipari statisztikai felvételek előkészítésére; közreműködés mindazon intézmények feladatainak ellátásában, amelyek tekintetében ezt törvény vagy rendelet teszi kötelességévé; az iparfestületek működésének utmutatással irányítása, önkormányzatuk érintése nélkül; az iparfestületek által eléje terjesztett ügyek tárgyalása és az iparfestületek támogatása, feladataik ellátásában; a szakirodalom támogatása. A kereskedelmi és iparkamaráknak a fennálló törvényeken, kormányrendeleteken és évtizedes joggyakorlaton alapuló működési köre érintetlenül marad.

A központnak minden iparfestület a törvény szerinti tagja. Az iparfestületeken kívül semmi más szervezetek sem magánfelek tagjai nem lehetnek.

A központnak minden tagja tagsági díjat köteles fizetni. A tagsági díj kulsát az iparfestületi tagdíjbevételeknek meghatározott százalékában évről-évre a központ közgyűlése állapítja meg és nem lehet kevesebb, mint amekkorára összeggel a kereskedelmi és iparkamarák együttesen járulnak a központ költségeihez.

A központ fenntartásának költségeihez az állam évi 50 ezer pengővel, a kamarák együtt évi 25 ezer pengővel járulnak hozzá.

Az iparfestületek országos központjának fentebb részletezett hatásköre voltaképp semmi újat nem tartalmaz, mindezeket a teendőket eddig is részben a szabad ipari érdekképviseletek, de legfőképpen a kereskedelmi és iparkamarák látták el, amelyeknek hatásköre továbbra is érintetlen marad. Tehát újabb véleményező szerv, amelynek véleményét figyelembe veszik az eljáró hatóságok — ha akarják.

Ez pedig az államnak 50.000, a kamaráknak s az iparfestületeknek évi 25—25.000 pengő kiadást jelent, ami végeredményben tehát újabb 100.000 pengős teret jelent.

De az iparosság akarta a központi szervet, fizesse is meg, mondják sorsunk böles intézői.

A központ a kereskedelemügyi miniszter felügyelete alatt áll, aki ezt a felügyeletet miniszteri biztos által gyakorolja. A miniszteri biztos a központ ügy- és vagyonkezelését évenként legalább egyszer megvizsgálja köteles. Ezenkívül bármikor tarthat vizsgálatot és a központ összes könyveit, feljegyzéseit, iratait megtekintheti. Ha a központ valamelyik szerve törvényellenesen, vagy a központ érdekeit veszélyeztető módon járna el, vagy meg nem enge-

dett célokat szolgálna, a miniszteri biztos erről a körülményről a miniszternek jelentést tesz, aki szükség esetén a kérdéses szerv feloszlását és új szerv választását rendelheti el.

Ez a rendelkezés pedig azt jelenti, hogy a központ mindig csak a felülről jóváhagyott program szerint működhetik, saját iniciatívája alig van, mert a miniszteri biztos jelentése után a miniszter a központ bármely szervének működését meggátolhatja.

Minthogy pedig olyan kevés sőhivatalunk van, az iparosság is megkapja az ő saját külön sőhivatalát évi 100.000 pengő költséggel.

Rövid elmefuttatásunk eredményeképp megállapíthatjuk azt, hogy az új törvénnyel megvalósuló intézmények nem sokat fognak segíteni az iparosság bajain.

És ha már eddig vártunk erre a törvényre, talán előbb megvárhattuk volna azt a törvényt, mely az adóterheket mérsékeli, a forgalmi és fényüzési adót eltörli, vagy a gazdasági fellendülés más lehetőségeit biztosítja.

Mészáros Győző.

A kávéminőségek lerontásáról.

Mi, akik a kávéfeldolgozó iparral a legszorosabb összeköttetést tartjuk fenn, hónapok óta sajnálatos folyamatnak vagyunk tanúi. Mindnyájunknak még élénken emlékeztében él az az idő, mikor a behozatali korlátozások következtében a kávéházak kávéótlékokat voltak kénytelenek használni, későbbben pedig más áru híján a legolcsóbb Braziliából származó kávékat dolgoztak fel.

Az utolsó években azonban már valóságos híressé vált a budapesti kávéházak kávéja, a melynél jobbat a belföldön semmiféle élmelési ízem nyújtani nem tudott. Aki pedig külföldről jött és a főváros bármely kávéházába tért be, szinte meglepetésszerűen konstataulta azt a különbséget, amelyet ezen a téren a külföld legelőkelőbb helyeivel szemben egyes fővárosi kávéházak nyújtottak.

Ezen nincs is mit esodálkozni, hisz a budapesti kávéipar világhírű. A budapesti kávé, aki rengeteg pénzt költött arra, hogy vendégeinek kellemes miliő létesítésével és minden elképzelhető kényelmet nyújtson, ugyanezt az üzleti elvet tartotta szem előtt a kiszolgálásra kerülő ételek minőségénél is. Természetesen ezek között elsősorban a kávé jött figyelembe, amelynél a kávéház tulajdonosai különösen az utolsó években arra törekedtek, hogy minél finomabb minőségekhez jussanak. Általánosan elfogadott dolog, hogyha valaki jó feketét akar inni, azt csak fővárosi kávéházban kaphatja. Persze az ilyen minőségek vásárlása kétségtelenül áldozatokkal, de nagy üzleti előnnyel is jár.

Elvégre lehet olcsóbb kávéfajtákat is feldolgozni, ezt azonban a közönség, ha egyik napról a másikra nem is, lassan megérezve. Számos kávéházat tudnánk megjelölni, amelynek látogatottsága még a jó gazdasági viszonyok között sem lendült fel azért, mert annak tulaj-

Közkedvelt a **Dreher-Mauls** ostyaféle és darabáru

A legkiválóbb sörkülönlegesség
Szent István Porter-Sör
a Polgári Serfőző gyártmánya!

DUNA KEKSZGYÁR FAGYLAL TOSTYA KÜLÖNLEGESSÉGEI A LEGJOBBAK

TELEFON: JÓZSEF 315-11.

donosa nem követte teljes egészében azt az elvet, hogy a vendéget megtartani csak akkor lehet, ha pénzért nemcsak elfogadható minőséget, hanem a lehető legjobbat kapja.

Ezzel kapcsolatosan érdekesnek tartjuk a figyelmet egy kivívó jelenségre felhívni. Nem is olyan régen a háziasszonyok kávészükségletüket, ahogy minden egyéb fűszert lakásukhoz legközelebbi fűszerkereskedőnél szereztek be, ahol igen kiváló minőségű finom nemes kávé keveréket is vásárolhattak. Ez a helyzet teljesen megváltozott. Ma ha a fűszereket a fűszerestől veszik is, kávé, teát kizárólag az úgynevezett kávé- és teaszaküzletekben vásárolnak. Hogy miért terelődött el a publikum bizalma a fűszerestől és miért fizet ugyanazon minőségű kávéért a kávészaküzletben többet is, annak igen érdekes és a kávéosok által is megszívlelendő története van. Néhány évvel ezelőtt a gyarmatú nagykereskedelemben nagyszabású verseny indult meg, hogy a nagykereskedő a konkurenciától minél nagyobb számú vevőt hódítson el. E verseny sikere érdekében a nagykereskedők mind alacsonyabb és alacsonyabb kávéárakat tettek a fűszereknek és egymást lekonnurálták, hogy a vevőt megcserezzék. Az olcsó árak természetesen és igen érthetően a minőségek észrevétlen lecsúszását eredményezték és az idők folyamán a fűszereket lassan olyan olcsó kávék rakománytartására vitték rá, amelyek a régi minőségekkel össze sem voltak hasonlíthatók. A nagykereskedelem hihetetlenül lerontott árakkal folytatott gyilkos versenyre folytán ezt csak az alulcsúszották, hogy mindig silányabb és silányabb minőségekre tértek át. Ugyanakkor azonban a kávészaküzletek, tekintet nélkül az árakra a legfinomabb kávéminőségekhez igyekeztek jutni, azokat megfelelő áron hozták forgalomba. A kávé kedvelő publikum egész észrevétlenül rájött arra, hogy a fűszeresnél nagyon olcsón kaphat ugyan kávé, de annak minősége a régivel szemben erősen leromlott. A vevők lassankint elterelődtek a kávészaküzletekbe és a fűszerek elvették a régi kiterjedt vevőkörüket. Elvesztették azért, mert futottak az alacsony árak után és nem törekedtek arra, hogy elsősorban ne olcsó kávé, hanem jót, minél jobbat nyújtsanak vevőiknek, mivel a publikumot csak rövid időre lehet megtéveszteni.

Sajnos, hasonló jelenséget tapasztalunk az utolsó hónapokban a kávéházak egy részében is. A kávésnak hónapokkal ezelőtt a kávébeszerzésnél az volt a legelső irányelve, hogy a legfinomabb minőséget kapja, ma sok helyen az olcsóbb minőségekkel való próbálkozást látjuk. A kávé elsősorban, sőt mondhatnánk mindenekelőtt az olcsó árak kezd súlyt fektetni. Hányszor halljuk az utóbbi időben, hogy ugyanazt a kávé, amit eddig használt, 25-30 százalékkal olcsóbban tudja beszerezni és amidőn figyelmeztetjük, hogy az árdifferencia a minőség rovására mehet, akkor megnyugvással jelenti ki, hogy ugyanaz a kávé, mert a vendégei nem panaszkodnak. Ha a vendég neki is panaszkodik, mégis előbb-utóbb kiderül, hogy nem a régi jó minőséget kapja. Tisztában vagyunk a súlyos gazdasági viszonyokkal, egész természetesen tartjuk, hogy ma az üzlet-csúszás kiadásait és terheit a végsőkig redukálni igyekeznek. A kávé terén azonban nincs helye a takarékoságnak és a struccpolitikának; olcsón vásárolni és ráfogni, hogy az épen olyan jó, mint az annak előtte drágán beszerezett nemes minőség. Tartunk attól, hogy ha a kávé és a politikát folytatja, úgy jár, mint a fűszerek és publikuma még jobban betelerődik azokba a sokat emlegetett tejivókba, amelyek tudomásunk szerint fokozatosan a minőségek javítására törekcsenek. Csodálatos, hogy egyesek félrehagyják magukat vezetni, pedig nem is kell azon sokat gondolkozni, hogy az ár eltérések csakis a minőségek rovására mehetnek, mert a nagykereskedelemben az elfogadott rezi és haszonkulcsok kisebb-nagyobb eltérésekkel mindenütt egyformák és e tekintetben jelentős differenciák egyik nagykereskedő cégnél sem lehetnek.

Legyünk tisztában azzal, hogy a kávé valódi bizalmi cikk. Még egy dolgot mondunk a kávéfeldolgozó ipar vevőközönységének és pedig azt, hogy a nagykereskedelem az olcsó minőségeknek ugyanazt a hasznát számítja fel, mint a drága minőségeknek. Legfeljebb az olcsó kávékkal könnyebben lehet üzletet csinálni. Akit azonban nemcsak a haszonutáni törekvés, hanem más szempont is, mint például az ipari érdekek szemelőtt tartása, vezet, nemcsak arra törekszik, hogy az a kávéval üzletet kössön, hanem igyekszik a vevőt megtartani abban a szándékban, hogy mindig csak a leg-

jobb minőséget vegye meg.

Ova intjük saját érdekükben a kávéosokat, hogy az árak lecsúszásával silányabb minőségű árut adjanak. Intő példálul hivatkoznak a fűszerek előbb említett esetére. Amikor pedig ezt tesszük, időszerűnek tartjuk, hogy végre a kávé is betekintszen a kávépiac titkaiba s megismerje azokat a lehetőségeket, melyek segítségével olcsó áron, szép mutatók kávéfajtákat kínálhat neki.

A hazai piacon forgalomban lévő kávéknál általában három klasszishoz tartozó kávék kizárólag Braziliában teremnek. Ezeknek legdrágább faja a „Santos” kávé. Ennél olcsóbb minőségek a Viktória, Minas, Rio, fajok, amelyek a kávéiparban számba nem jöhetnek, legfeljebb a „Santos” kávé. Azonban a kifogástalan ízű kitiű „Santos” ára majdnem annyiba kerül, mint egy jó középminőségű kék kávé. Általános az, hogy a Minas és Rio kávékat megmossák, kirotálják és az ilyenképpen preparált nagyszemű kávékat, amelyek a mosás következtében kellemetlen földizűk nagyrésztől megszabadulnak, mint fajkávét hozzák forgalomba. Nagyon sok Santos ajánlat mögött is ilyen mosott Rio és Minas minőségek jelennek, amelyek a valódi Santosnál lényegesen rosszabb szeműek, szebbek, nehezebbek és mégis 15-20 angol schillinggel, vagyis kgként cca 50 fillérrel olcsóbbak. Aki tehát szép Santost keres és nem azt figyeli, hogy milyen annak íze, igen könnyen szép nagyszemű kifogástalan külsejű Minast, vagy Rio kávékat kap.

A középklasszisu kávék azok, amelyeket Közép-Amerika területén alacsonyabb fekvésű területeken termesztnek. Ezek azok a minőségek, amelyekkel a hozzá nem értő vevőközönység leginkább megkérősitják. Ezeknek a középamerikai, alacsonyfekvésű helyeken nőtt kávéfajoknak az a jellegzetessége, hogy majdnem kivétel nélkül szép, nagyszemű, sokszor egészen kékeszöld nehéz kávéfajokat adnak, amelyek megpörkölvé is igen szép külsejűek. Ezek a kávék Salvador, Nicaragua, Portocahallo, Columbia név alatt kerülnek forgalomba és ezek azok a szép mutatók kávéfajok, amelyeket nagyon sokszor mint szép nagyszemű valódi Portorieot, vagy nemes Guatemala fajtákat megfelelő esomagolással hoznak forgalomba. Ezekből lesznek ezután az úgynevezett olcsón szállítható finom zöld kávék. E kávék íze sokszor kissé savanykás, gyakran jellegzetes földizűk és legjobb esetben ha e mellékizűk nincs is meg, de kivétel nélkül többé-kevésbé üres kávék, amelyek teljesen alkalmatlanok arra, hogy a kávékeveréknek megfelelő zamatot adjanak, vagy pedig olyan átütő erőt, amint a keverék például a valódi Portorieo kávé hozzáadásával kap. A legnagyobb könnyelműség — még olcsó áron is — e kávéfajtákat keverni, mert helyettük sokkal célszerűbb egy tiszta ízű, jóminőségű Santos használatát.

A harmadik klasszisu kávék ugyancsak Közép-Amerikában termelt nemes zöldkávék, amelyek 1000 m-nél magasabban fekvő területeken teremnek. Ilyenek a finom Guatemala, Portorieo és Costarica kávék azon fajtája, amelyek magasfekvésű helyekről erednek. Nem okvetlenül szükséges, hogy ezeknek a kávéknak szép és mutatók külseje legyen, mert ezeket rendszerint se nem mossák, se nem manipulálják hanem úgy ahogy leszüretelik, hántolva hozzák forgalomba. Ez az oka annak, hogy ezek a kávék külsőre távolról sem mutatnak annyit, mint az előbb említett üres, alacsonyfekvésű, de szép zöld kávéfajok s mégis 15-20 dollárral drágábbak, mint az előbb említett középamerikai kávék, ami kgként 1.30 pengős árdifferenciát is jelenthet. Ezek azok a fajok, amelyekkel a kávésnak használnia kell. Ezekkel egy színvonalon mozog a Keletindianban termő Nelgerie kávé. Ez utóbbinál azonban ugyancsak tág tere nyílik a manipulációnak. A Keletindianban termő Nelgerio, Coorg és Mysore név alatt forgalomba kerülő kávéfajokat, amelyeknek jellegzetessége, hogy felületük nem sima, hanem pikkelyes az utolsó évtizedben Közép-Afrikában is kezdik termelni. A középafrikai fiatal kávéeserjék gyümölése, ha külsőleg hasonlít is a keletindiai minőségekhez, íze távolról sem olyan zamatos, mint az előbb említették és természetesen árban is lényegesen olcsóbb. Ez az afrikai termék azonos külsejénél fogva természetesen az első látásra még a hozzáértőben is tévedést kelt és a különbséget csakis megfőzés után lehet valóban megállapítani.

A forgalomban lévő Mocea és Jáva kávéknál ugyancsak számos lehetőség van arra, hogy azonos külső mellett olcsó minőséget szállítsanak. A Mocea kávék külsőre tökéletesen egyen-

lők bizonyos Santos fajtával, amely Bukova név alatt kerül Braziliából forgalomba és amely nem kevesebb, mint 50 kgként 35 schillinggel, vagyis kgként több mint 1 pengővel olcsóbb a Mocea kávéval. Pedig a Bukova-Santos alapjában véve egészen elfogadható minőségű, kissé üres kávé, de természetesen a kávékeveréknek távolról sem adja azt az erőt, melyet a nálánál egy pengővel drágább Mocea kávéval kapunk. Az előbbieken csak nagyjában kívántunk betekintést nyújtani t. olvasóinknak azokba a lehetőségekbe, amelyek a kávéval

Zenész-Szövetség útján minden időben díjmentesen, közvetítő díj felszámítása nélkül szerződhetők:

Szimfonikus zenekarok
Jazzband-ek
Fjalonzenekarok
Zongoramesterek
**Schrammel- és tamburazene-
karok**

NÉMET UCCA 40.

Irodai idő: d. e. 9-1-ig és d. u. 3-6 óráig.
Telefon: József 440-16.

STAUFFER

medve dobozos ementhali vezet!

Hennefeld

Jégszekrénygyár
Budapest, VI. Ucca 6. szám.
Telefon: Aut. 114-29.

**Jégszekrények, sörkímélő-
rőkészülékek elektromos
hűtőkészülékek elektro-
mos fagyalfakészítők
és konzervátorok**

Kávés Urak figyelmét felhívjuk

elsőrendű minőségű teavajjal készült süteményeinkre.

King Cukrászipari RT.

Budapest, Király-ucca 14. Tel.: Aut. 219-41.

Ha gyomorsav rendtelensége van, vérszegénység, nincsen étvágya, vagy rossz az emésztése, az orvosok által elismert gyógyhatású

Bikszádi vizet igyék

5-10 üveg víz elfogyasztása után már javulás mutatkozik. Borral, szörppel használva is biztos az eredmény. Házhoz szállítja a — **Bikszádi Gyógyforrás főlerakata** — VII. Aisóerdősor ucca 10. — Tel.: T 450-75.

Vállal kávéházi fagyalalthűtő és gépjavitásokat. Új fagyalalthűtők állandó raktára.

Csizmár János kádármester

Budapest, Vörösmarty ucca 12B.

**Kérjen mindenütt
Zimmermann**

tokajit!

Bpesti iroda és lerakhat: V. Dorottya u. 12. Telefon: 826-98

**Rüspöki uradalmi
bérpince r.t. Vác**
Központi iroda: Budapest, K. Irinyi-u. 7.
Telefon: Aut. 810-37, 810-19.
Magyar palackos bor különlegességek.

Koránnyai és Fröhlich

NAPELLENZŐ ÉS REDÖNYGYÁR

PONYVASZERKEZETEI -
A LEGJOBBAK
LEGSZEBBEK!

BUDAPEST

AJÁNDÉKSÁG!

"ELEKTRA" SZABVILLAMOS
HAJTÓMŰVET ALKALMAZZA
NAPELLENZŐJÉNÉL AKKOR

AZ 1/2 PERC ALATT,
GOMBNYOMÁSRA
FEL- VAGY LESZALAD.
MÉG MÁTESSÉKTŐLÜNK
ÁRAJÁNLATOT ÉS FIZETÉSI
FELTÉTELEKET KÉRNI.

KISFALUDY · UCCA 5
TELEFON · JÓZSEF 323 - 76

JÖN Adria fagylatkülönlegességek JÖN

Modern üzem

való kiszolgálás során előfordulhatnak anélkül, hogy a kávé külső vizsgálatánál a vevő ezeket a minőségbeli eltéréseket egyáltalában észrevenné. Ezek csak akkor állapíthatók meg, ha a kávé feldolgozásra kerül. Képzeltető, hogy ezeken a nagyjában felsorolt lehetőségeken kívül még hányféle nianszbeli kisebb eltolódások történhetnek, amelyek mind lényeges árdifferenciákat jelentenek. A kávésnak arra kell törekednie, hogy néhány száz pengős évi megtakarítás elérése céljából a legfontosabb anyagát, a kávé minőségben ne engedje lerontani és ne adja magát oda eszközül egy oly lelkiismeretlen törekvésnek, amely arra irányul, hogy az üzletet vele olesó áron könnyen megcsinálhassa, egyben pedig üzletének anyagi és erkölcsi károkat okoz. Olesóbb árért, silányabb minőség jár. Akinek a cégtáblájára az a szó van kiírva, hogy „kávéház”, annak nem jó kávé-t kell főznie, hanem olyat, amelynek jótábat a vendég sem otthon, sem máshol nem kaphat.

Losonczi Gusztáv.

Pest kávéházai 1821-ben

Irta: Bevilaqua-Borsody Béla.

Schamus Ferenc, a kitünő magyar közzgazdász, aki 1821-ben írta meg Pest város leírását színes és jellemző képet ad a pesti kávéházakról, melyek ebben az időben már teljesen átalakultak: *tipusuk, társadalmi, politikai, irodalmi, üzleti jelleget ölt, azt, amit a későbbi pesti kávéházban máig is megtalálunk.*

A pesti kávéházak a művelt férfivilág gyülekezőhelyei, a nagyobb és kisebb városok legfontosabb szükségletei. Jelentőségük első kezdetük óta végtelenül kitágult. Ma már nemcsak kávé-t isznak ezekben (Kaffeh), hanem *thé (the), csokoládát, mindenféle keverésű pünesot, limonádét, mandorlatejet, forraltort, rosagliót (édes pálnika) és fagyasztókat (fagyalt) holmikát, amiknek néhány száz évvel előbb még a nevét sem ismerte senki. A kávéházi vendég játszik, cseveg, alszik, irigykedik, csett szó, mulatságokat tervez, izgatott, vagy nyugodt hangon beszél meg a napi eseményeket. Újságokat, vagyis journalokat olvas és mindezek mellé hamisítatlan magyar dohány füstjét eregeti, melynek fellegetitő a jelenlevők alig tudják egymást megkülönböztetni.*

Pestnek 26 kávéháza van. Legnevezetesebbek: *A Hét Választófejedelmek és a Korona a Váci utcában, a Fehér Hajó a Hajó uccában, a Vadászkiirt a Kishid uccában és a Magyar király. A többi a vállalkozók spekulációja szerint az Elővárosokban van, jövedelmezőségük italaik valódiságától és a vendégek figyelmes kiszolgálásától függ. Minden kávéházban külön társaságok vannak, így a Hét Választó Fejedelmek a galáns és nemesi férfiak gyűlöhelye, míg a lutheránus templom melletti kávéház, mint a kereskedők börszéje szerepel.**

A Koronában a görög kereskedők szívják hosszúszerű csibukjaikat és tárgyalják balkáni üzleteiket. A Magyar Király-nál Thália művészei találkoznak, a szeminarium melletti kávéházban, melynek ma Kugelmann-kávéház a neve, tudósok tanyáznak. A régi Kauster-féle, mely a Váci uccai Gabler-féle házban volt és kellemes első emeleti helyiségével a nemesség csevegő helyéül szolgált, sajnos, hamar megbukott.⁴²

* A régi Lissauer kávéház a Károlyi ucca sarkán.

„Franck”-kávét végy

a magyar mezőgazdát,
a magyar munkást
és a magyar ipart segited!

Herceg
Husáru ESTERHÁZY csemege
badacsonyi borok.

Központi lerakat: VII. Rottenbiller u. 58
Telefon: József 435-24.

Füstöltárú különlegességek.
YESTOR ételzesítő húskivonat. Minden
ételben íz és táperő! Az étvágyat fokozza,
az emésztést elősegíti. Vendégeit meg-
nyeri vele.

KÁVÉHÁZI

Weisz Béla

Telefon: 215-50
Budapest, VI. Lázár u. 16. (Operánál)

tapéták nagy választékban munka legjobb kivitelben

Kramár Imre

műasztalos Budapest, VI. Csengery ucca 63a.
Tel. Aut. 171-74. Alapított: 1919. — Épület,
butor, portál, üzlet, iroda és áruházak szakserü
berendezése. Hozott tervek és rajzok szerint
készítve.

Mintán már szállóigévé
vált az, hogy nincs jobb
ásványvíz, mint a

Csillaghegyi

tehát rendelje meg Ön is
Tel. 910-01, 900-72.
Központi iroda: Csáky u. 20.

STUDIUM
BILLIÁRD-
KRÉTA

BUDAPESTI KRÉTA VEGYÉSZETI GYÁR ÉS KERESKE DELMI RESZV. TARS. IX., Közraktár ucca 12. Tel.: A. 863-51. Kiváló minőségű kávéházi tábla kréta és dákokréta gyártmányai kaphatók a Budapesti Kávéosok Aruforgalmi Rt.-nél Budapest, VIII. József krt. 58. Tel.: J. 392-77.

„Ahol talál .
Biztos halál“

SHELL

ROVARIRTÓ

Jány Árpád

sütődéje, Budapest, I. Bors ucca 1. sz.
Telefonszám: Automata 503-35.
Reggel 7 óráig kezdve egész napon át:
Friss sütemények és sörstangli külön-
legességek. Előkelő szállodák és éttermek
állandó szállítója.

Művészi

c i m t á b l á t

fest JENEY
VIII., Mátyás tér 8. Telefon: J 328-60.

JAKAB MÓR

OSTYA- ÉS CSOKOLÁDEÁRUGYAR
BUDAPEST, VIII. MAGDOLNA UCCA 16.
TEL.: J. 462-21.

MARSCHAL JÓZSEFNÉ

vad- és baromfi-
kereskedő. Főüzlet: VI. Hunyadi tér 4. vá-
sárcsarn. épület. T.: A. 204-56. Telep: VIII.,
Nagytemplom ucca 24. Tel.: József 302-74.

Kávéházi edények, evőeszközök csiszolása,
nikkelezése, ezüstözése szakserü kivitelben.

GLORIA ÜZEM

VII., Wesselényi u. 51. Tel.: 330-31.

Alapítva: 1876.

BREITNER BERNÁT

jégszekrények és hűtőeszközök gyára
Gyár és iroda:
Budapest, VI., Királyi ucca 36. szám.
Telefon: 122-01.
Kizárólag elsőrendű gyártmányok

Zsifkov Jánosné

házi tarhonya, leves- és étkezés tésztaipar „Nor-
ma” panirozóliszt. Gyárt: Csótésztát, spagettit és
fidelint. Budapest, IX., Remete ucca 24. T.: J 340-42

Naponta friss kávéházi sütemények.
Rendelést azonnal házhoz szállítom

HADL ÁRPÁD

Villanyerőre berendezett sütőde
Budapest, VII. Dob-u. 86. Telefon: 371-24.

Általunk ajánlható előnyös beszerzési források:

LAMMEL FERENC egészségügyi berendező Budapest VIII. József u. 17. A Budapesti Kávások Ipartársulatának állandó szállítója. Vízvezeték, fűtés és bádógosmunka. **Alkotmi vételként eladó.** 1 darab Junkers-Ruh használt fehér zománctűz. hely 12 főzőhelyivel 4 sütős és 1 db. nagyzűzűst

STOLLWERCK CSOKOLADÉ A LEGJOBB

Kapható a Budapesti Kávások Áruforgalmi Részvénytársaságánál

Győry Gyula

Készít központi fűtés, légfűtés és szellőző berendezéseket. Vízvezeték, csatornázás és hűtőberendezéseket. Javításokat szakszerű kivitelben vállal. PÁVA U. 32/a.

DUNA NYOMDA

Kereskedelmi, ipari, gazdasági, irodai nyomtatványok, továbbá: meghívók, név- és cégkártyák izléses kivitelben és jutányos árban. Kávéházi és vendéglői étlapok, kártyák, névjegyek izléses kivitelben.

BUDAPEST, VIII. RÁKÓCZI-ÚT 51

Telefon: József 405—53

KORONA TEJ R.-T.

kiváló minőségű habtejzine BUDAPEST, IX. DRÉGELY U. 15
Telefon: J. 531—54, J. 590—04

MANDL sajt-, vaj-, tojásnagykereskedő

Budapest, VII. Király ucca 15. Telefon: J. 428—69, J. 438—97. Megbízható árú, legolesőbb napirak.

A színes leírás az akkor már megszűnt *Dunaparti kávéházról*, — a Kemnitzter házban levőről — emlékezik meg sajnálkozva, hol egykor „a vidám italozás, a poharazás és a tánc tünderei tanyáztak, ott ma áruraktár van, főleg vaskereskedőké, de egy hajor dunai hajósvállalat és egy gyermekjáték kereskedője is.” A leírás ezzel az elégius és a mai viszonyokra is illő kijelentéssel végződik: „*e világon hosszabb, rövidebb lét után, minden szép ádolog elműlik, így e szép vállalkozás is megásta tevékeny tulajdonosának bukása sírját.*”

Közgyűlések napja

— 1931. március 26. —

II.

Budapesti Kávésipartársulat közgyűlése

Mészáros Győző elnök a határozatképesség megállapítása után a megjelenteket őszinte örömmel üdvözölte. Az ipartársulat 115 évi rendes közgyűlése jegyzőkönyvének hitelesítésére Bóhm Ferenc és Lissauer Gyula társulati tagokat kérte fel.

Majd bejelenteli, hogy az 1930. évről szóló jelentés a Kávésok Lapja március 15-én megjelent 6. számában egész terjedelmében megjelent és mindenkinek megküldött.

Mint hogy a közgyűlés a jelentés felolvasását nem kívánta, az előolvasottnak vétetett és jóváhagyott.

Az 1930. évi zárószámadást elnök felhívására főtájtár olvasta fel.

A zárószámadásokhoz felszólalni senki nem kívánt és így elnök kihirdeti, hogy a közgyűlés az 1930. évről szóló számadásokat tudomásul vette, jóváhagyta és a felelős tisztikarnak a felmentvényt megadta.

Az 1931. évi költségvetés felolvasatván, észrevétel nélkül helybenhagyott és az elnökségnek a bevételezésre és kifizetésekre jogosító felhatalmazás megadott.

Felszólalásra senki sem jelentkezett, a napirend tárgyai letárgyaltattak és elnök az ipartársulat közgyűlését befejezettnek jelentette ki.

III.

A Magyar Kávésok Országos Szövetségének közgyűlése

Az elnöki széket Pallai Miksa szövetségi elnök foglalta el, mellette Bognár Mihály társelnök és Hajós Samu alelnök foglaltak helyet.

Pallai Miksa a határozatképesség megállapítása és a megjelent kartársak és vendégek üdvözlése után a közgyűlést megnyitotta és a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére dr. Strausz Vilmos és Reimer István szövetségi tagokat kérte fel.

Ezután a következőkben ismerteti a szövetség múlt évi munkásságát:

Tisztelt közgyűlés! A Kávésok Lapja március 15-iki számában közzétett jelentésünk ismerteti szövetségünk múlt évi munkásságát, mely sajnós szűk körre szorított volt. Ennek két oka van. Az egyik az, hogy a Budapesti Kávások Ipartársulata érdemes elnökének vezetése mellett olyan átfogó munkát teljesít,

mely nemesak a székesfővárosi kartársak érdekeit szolgálja, de javára válik az egész magyar kávésiparnak. A másik — sokkal szomorúbb ok — vidéki kartársaink nagy részének közönye, akik nem látják be az összefogás előnyeit és saját érdekük ellenére nem csatlakoznak szövetségünkhöz. Erről számol be jelentésünk. — Amennyiben annak felolvasását nem kívánják, elfogadottnak jelentem ki.

Ezután felhívta a főtájtárat, hogy az 1930 évi zárószámadást és az 1931. évi költségeloirányzatot olvassa fel. Ezek felolvasása után, mint hogy felszólalásra senki sem jelentkezett,

Pallai Miksa elnök határozatként kimondotta, hogy a közgyűlés úgy a zárószámadást, mint a költségvetést jóváhagyta és a felelős tisztikarnak a felmentvényt megadja.

A közgyűlés berekesztése előtt Lissauer Gyula mond köszönetet az elnöknek odaadó munkájáért és kéri, hogy tevékenységét a jövőben hathatósan folytassa.

Pallai Miksa az elismerést megköszönve, a közgyűlést berekesztette.

Társasvácsora.

A közgyűléseket este 9 órakor a Royal szálló palmaétermében több mint 150 terítékű társasvácsora követte, melyben a hatóságok képviselői és az ipar barátai szép számban jelentek meg.

A megjelent vendégek közül a következők neveit jegyeztük fel: dr. Szlovák Pál szföv. tanácsnok, dr. Hamvassy István a VII. ker. elüljárója, Perlaky György ország. képviselő, az OKT alelnöke, Kutassy Lajos, a Szállodás és Vendéglős Ipartestület képviselője, Deutsch Mór törv. biz. tag, a Sütőipartestület elnöke, dr. Tomcsányi Béla, Hégy Zoltán festőművész, Losonczy Gusztáv, a Bpesti Kávások Áruforg. rt. elnöke, Lütke Lőrinc (Pécs), Bognár Mihály (Győr), Piatnik Rudolf, Walter Károly, főigazgató, Marton József tanár, dr. Sági-Russa Béla, a Zenészerzők, Zeneműkiadók Szövetkezetének főtájtára, Hofmeister Nándor alvezetes, László Géza, Bársony Imre igazgató (Zwack-cég), Szilárd Dezső és Forgács Jenő igazgatók (Pólgári serföző), Dióssy igazgató (Dreher), Kis István, az Angol-Magyar

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1931. május 9-18

A magyar ipari termelés nagyarányú bemutatója, több mint 200 szakma, számos külön csoport és több külföldi állam részvételével. Kávéházi berendezések és felszerelések.

50%-os utazási kedvezmény

Vásárigazolvány és felvilágosítás kapható: Budapest a vásáriródnál, V., Alkotmány u. 8. vidéken és külföldön a Menetjegyirodáknál és a vásár tb. képviselőinél.

CLOU legyen minden helyiségben

A levegőt fertőtleníti és szagtalanítja körülbelül negyed évig 2.30 P-ért BPEST, V. HONVÉD U. 5. Tel.: Aut. 121—09.

Affineria galvánintézet R.-T.

Budapest, VII. Nagydíófa ucca 28. Telefon: J 372—14 és 362—98.

gyári árban vállal ezüstözést, aranyozást, nikkelezést, rezeztést, galvanikus színezést.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest

Cég alapítva 1879. Telefon: J 323—00

Jamjei elsőrangúak!

Kajszinbarack-iz minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. Bpest, VIII. József krt 38. Tel.: J 392-77

Kantos Festvérekről.

festő, mázó és tapéta üz. Budapest, VI. Horn éde ucca 5
Telefon: 194—51 és 185—23

Kávéházak, szállodák, éttermek, festő, mázó és falkárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

Tejértékesítő és Tejgazdasági r.-t.

Telep és központi iroda:

VIII. THEK ENDRE UCCA 38. Sz.

Szállit: kávéházaknak elsőrendű uradalmi tejet, kitűnő vaját, habtejszint és tejtermékeket. Telefon: J 302—69, 348—62.

Menczer és Prégler rí.

üvegcsiszoló, üveghajlító és tükörgyár tükörök készítése és javítása.

Budapest, VII. Kazinczy ucca 9
Telefon: 426-40

MIÉRT VEGYÜNK CSAK

Dr. OETKER-FÉLE sütőport?

MERT MAGYAR GYARTMANY,
MERT
AZ EGÉSZ VILÁGON KÖZISMERT,
MERT ANYAGOT, IDŐT ES
TÜZELŐT TAKARITUNK,
MERT
A Dr. OETKER-FÉLE SÜTŐPORRA
KÉSZÜLT SÜTEMÉNY BIZTOSAN
SIKERÜL.

HÜTL TIVADAR

PORCELLÁNGYÁROS

Budapest, V. Dorótya ucca 14. sz.

Telefon: Nagy választék porcellán kávéházi és éttermi edényekben.
820—18.

Vállal kávéházi berendezések készítését, átalakítását. Parkettkészítést és javítást.

Gulyás János

épület- és bútorasztalos VII. Thököly út 46.
Telefon: 376—95

Legfinomabb debreceni páros kolbász, pörzsölt, paprikás és füstölt szalonnák kaphatók.
Bikfalvy László
debreceni hentesárk kivitelű üzlete, Budapest, VIII. Gólya u. 33. (Saját ház).

A GUTMANN-FÉLE „elszakíthatatlan” Munkaruhák, szövetrohák és fesherneműek világhírűek.

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI ÚT 16.

Littke»For England« a vezető pezsgő márka. Vezérképviselő iroda: IV., Szép ucca 3 Aut. 855—42.

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

STEINER keksz és ostyagyártmányai a legjobbak!

Művészi kivitelű

csillárokfalikarok, állólámpák
és világítási rt.BUDAPEST, VII.,
ERZSÉBET KRT 41Villanykörték szükségleténél kérjen saját érde-
kében ajánlatot.

Bank igazgatója). *Kallós Márk, Somogyi Dezső, Sabathiel Tivadar, Kretsch Armin* (Ibusz), *Schwarz Sándor* (Kunstädter cég), *Pscherhofer Géza* (Hacker testv.), *Kertész igazgató, Pollák cégvezető* (Gschwindt cég), *Főpincérek Országos Egyesületének* küldöttsége *Hajdu Vilmos* elnök, *Hajdu Antal* titkár és dr. *Kollmann Dezső* ügyész vezetésével, *Steiner Hugó, Adorján* (Hamburger és Birkholz), *Grünwald Mór, Donóth* cégvezető, *Kammermayer Antal* cégvezető, *Klein József* (Oceán), *Elek Zsigmond* stb. stb.

A felszólalások sorát a vendéglátó ipartestület képviselőiben *Mészáros Győző* elnök nyitotta meg. Emelkedett szavakban idézte fel *Némái Antal* emlékeztetőt, akinek munkája gyümölcését a mostani generáció élvezte. Majd szeretettel köszönti *Gál Arnold* alelnököt, aki korát meghazudtoló frissességgel és lelkesedéssel veszi ki részét a közérdekű munkából. Elfoglult hangulatban veszt búcsút dr. *Szlovák Pál* tanácsnok úrtól, aki működése folyamán szívinkező nőtt, benne mindnyájunk barátját és jóakaróját ismertük és szerettük meg. Arra kéri dr. *Szlovák* Pál utal arra, hogy a közgyűléssel hivatalos működését befejezte és búcsúznia kellene. A búcsú fájdalmas és e fájdalmas érzést nem akarja fokozni, mert voltaképpen nincs is megváltásról szó, hanem bizonyos hivatalos funkciót másirányú és mással való betöltéséről. Ő maga továbbra is a kávéipar őszinte barátja marad, az ő ajtaja mindenkor nyitva fog állani az ipartestület tagjai számára. A búcsú alkalmával nem mulaszthatja el, hogy köszönetét és elismerését ne fejezze ki a testület vezetőjének, mellyel évek hosszú során át harmóniában, megértéssel működött. — Különös köszönetet mond *Mészáros Győző*nek, az ipartestület elnökének, aki fáradhatatlan buzgalommal, lelkesedéssel és nagy tehetséggel vezeti az ipar ügyeit. Poharat a kávéipar boldogulására, tagjainak jólétére és *Mészáros Győző* elnök egészségére ültette.

Perlaky György országgyűl. képviselő a Kéz-
művestestület nevében magasroptú beszédében fejtegette az aktuális ipari kérdéseket, a tárgyalás alatt álló iparfejlesztési javaslatot, a helyzet javításának a módját, a kormány felelőseit.

Beszédét a jelenlevők nagy figyelemmel hallgatták. Ezután megindult a felszólalások hosszú sora. Dr. *Strausz Vilmos, Walter Károly, Gross Ödön, dr. Kollmann Dezső, Weingruber Ignác* szóltak fel, majd *Gál Arnold* szellemes szavakban mondott köszönetet a neki szóló ünneplésért.

Utójjára *Zsoldos* igazgató ötletes beszédében mondott köszönetet *Mészáros Győző* elnöknek, aki nagyjelentőségű ipari kérdésekben tapintattal és eréllyel sikeresen lépett közbe és várattal és nem remélt eredményeket vívott ki. — Ejjél utáé volt már, amikor a társaság a legjobb hangulatban szótoszlott.

Beszédét a jelenlevők nagy figyelemmel hallgatták.

Ezután megindult a felszólalások hosszú sora. Dr. *Strausz Vilmos, Walter Károly, Gross Ödön, dr. Kollmann Dezső, Weingruber Ignác* szóltak fel, majd *Gál Arnold* szellemes szavakban mondott köszönetet a neki szóló ünneplésért.

Utójjára *Zsoldos* igazgató ötletes beszédében mondott köszönetet *Mészáros Győző* elnöknek, aki nagyjelentőségű ipari kérdésekben tapintattal és eréllyel sikeresen lépett közbe és várattal és nem remélt eredményeket vívott ki. — Ejjél utáé volt már, amikor a társaság a legjobb hangulatban szótoszlott.

SCHEY LIPÓT
nádszékfőnök intézete Budapest, VI., Hunyadi tér 12. szám. Tel.: Aut. 134-38. Alapítotott 1893. Készít: nádszékfőnök, székfőnyezést, székjavításokat.

NAPONTA friss húsárk, sonka, szalám, párizsi, oldalas, fej és mágnás sajtok. Prima marha-, sertés- és borjúhúsok

KEIL JÁNOS
mészáros és hentes.
Budapest, II. Fő uca 18. — Kávéházak állandó szállítója. — Telefon: Aut. 364-24.

Pálpusztai sajt, Heller doboz emmentali, Derby sajt
kávéházakban nélkülözhetetlen

Cusztig Sándor
csillárgyár VIII., Rökk Szilárd uca 14.
Telefon: J. 358-97.
Mindennemű kávéházi csillárok modern kivitelben. Rádió. Állólámpák. Falikarok.

MEGHÍVÓ.

a Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársaságának a vállalat VIII., József körút 38. I. emelet 7. szám alatti irodahelyiségében, 1931 évi április hó 20-án hétfőn déli 1 órakor megtartandó rendes

ÉVI KÖZGYŰLÉSERE.

Napirend:

1. Mérlegszámla, úgyszintén veszteség- és nyereségszámla bemutatása, igazgatóság jelentése az elmúlt üzletévről, felmentvény megadása igazgatóság és felügyelőbizottság részére.
2. Határozathozatal az 1930. évi nyereség felhasználása tárgyában.
3. A felügyelőbizottság megválasztása.
4. Határozathozatal az alaptörvények 5000 drb újonnan kibocsátandó 10 P n. é. bemutatásra, szóló részvény útján 100.000 pengőre való fel-emeléséről.
5. Határozathozatal az alapszabályok 7. §-ának az alaptörvény felemelésének megfelelő megváltoztatásáról.

A közgyűlésen minden részvény egy szavazatra jogosít. A közgyűlésen csak azon részvényes vehet részt, aki részvényeit, a még le nem járt részvényekkel együtt legkésőbb 5 nappal a közgyűlés megtartására kitűzött határnap előtt a részvénytársaságnál letétbe helyezi.

Mérleg. Vagyon: Pénztárkészlet 11.896.78. Értékpapír 3.056.—. Előleg 3.325.—. Berendezés és üzemi felszerelés 12.000.—. Autó 11.192.40. Árukészlet 101.754.40. Adósk és áruszállításokra adott előlegek 240.993.83. Övadék 475.32. — Összesen 384.693.73. Teher: Részvénytörke 59.000.—. Tartaléktörke 17.500. Alaptörvényes törletartalék 15.400.—. Segélyalap 1359.01. Hitelezők 285.467.90. Ki nem fizetett osztlék 417.82. Nyereségátthozat 1929-ről 800.—. 1930 évi nyereség 13.749. — Összesen 384.693.73.

Eredményszámla: Veszteség. Tiszti fizetések, munkabérek és egyéb költségek 81.301.41. Üzemi, raktári és irodafentartási költségek 27.782.15. Autó-fentartási költségek 6339.61. Adók és illetékek 5.355.83. Kamatok 24.759.33. Leírás autóból 2000.—. Leírás berendezésből 1.410.40. 1930. évi tiszta nyereség 13.749. — Összesen 162.647.73. Nyereég: Brutto árnyereség és üzemi haszon 162.647.73. — Összesen 162.647.73.

Az igazgatóság.

MEGHÍVÓ.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Korcsmárosok és Alkalmazottak Országos Nyugdíjgyűlése 1931 május hó 15-én Buda pesten a Vasúti és Hajózási Club helyiségében (VI., Csengeri uca 68. sz. a.) d. e. 10 órakor tartja

IV. RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉSÉT, melyre a Nyugdíjgyűlést tagjait tisztelettel meghívják.

Budapest, 1931 április hó 9-én.

MALOSIK FERENC,

elnök.

BOLGÁR MENYHÉRT,

titkár.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Évi jelentés.
3. Számvizsgálóbizottság jelentése.
4. Zárszámadás a m. évről és a f. évi költségvetés.
5. Indítványok.

Megjegyzés: A közgyűlésen csak azon indítványok tárgyalhatók, melyek a közp. irodához a közgyűlés előtt legalább 8 nappal előbb írásban be nyújtottak.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Április 27-én (hétfőn) délután 5 órakor előljárásági ülés az ipartestület tanácstermében.

Május 5-ig megfizetendő az 1931. évi második negyedévi házbér első részlete.

Május 6-ig fizetendő a nem átalányozott és nem zenés kávéházak vígalmi adója.

Május 10-ig fizetendő a Budapesti Kávésok Fényüzési és Forgalmi Adóközösségének járó átalányösszeg.

Május 15-ig fizetik fényüzési adójukat azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Május 20-ig fizetendő az átalányozott kávéházak vígalmi adója.

A munkanélküliek segélyezésére szolgáló gyűj-

tés folytatandó és annak eredménye hetenként beküldendő.

A Magyar Kávésok Évkönyve megjelent és lapunk szerkesztőségében megrendelhető.

Előljárásági ülés. * * Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárásága f. évi április 27-én (hétfőn) délután 5 órakor az ipartestület tanácstermében tartja március havi rendes közgyűlését.

Halálozások. Egy érdemes régi kávésfamilia tiszteltelő tagja hunyt el a napokban. Özv. Holstein Hermanné, szül. Klein Leonora úrnő múlt hó 7-én meghalt. A megboldogult úrnő férje fivérével, Holstein Zsigmond bátyánkkal együtt, aki most is Friss erővel tölti be tisztét, évek hosszú során át vezették az egykori Nádor szállodát és az avval kapcsolatos kávéházat. Özv. Holstein Hermanné férje halála óta az ipartól visszavonult és kizárólag családjának élt, míg 70 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Kegyeletteljes részvételét kísérje sirjában.

Vass Lajos, az ipartársulat volt tagja, az egykori Budai Corso kávéház tulajdonosa, f. hó 2-án hosszas szenvedés után elhunyt. Halálát özvegy szül. Rákóczi Gizella és nagyszámú rokonsága gyászolja.

Fájdalmas veszteség sújtotta özv. Szabó Imréné szül. Magyorróssy Teréz úrnőt, az Erzsébet királyné szálló tulajdonosát és Magyorróssy Lajos kartársunkat, az Erzsébet kávéház tulajdonosát. Édesanyját, Magyorróssy Sámuelné szül. kapocsi Koppányi Ilona úrnő e hó 4-én életének 72. évében Bükön (Sopronmegye) elhunyt. A gyászoló családok fájdalmát enyhítse a barátok és kartársak részvéte.

A gáz árának mérséklése ügyében az ipartestület elnöke tiszteltelt a gázművek vezetőjénél. Schön vezérigazgatónál, akit arra kért, hogy a gázfűtés hozzáférhetősége érdekében az ipari célokra szolgáló gáz tarifáját revidéaltassa és a viszonyoknak megfelelően szállítassa le. Schön vezérigazgató kijelentette, hogy a vonatkozó számítások már folyamatban vannak és azok eredményéhez képest fog a székesfőváros polgármesteréhez javaslatot tenni.

A müncheni kávéipari kiállításon és a június 6-14 között megtartandó közgyűlésen való részvételre szóló felhívás nagy érdeklődést keltett és már több kartársunk bejelentette részvételét. — Kívánatos lenne, hogy e bejelentések mihamarabb megtörténjenek, hogy a szükséges előkészületeket idejében megtehessek és a szokásos utazási kedvezményeket kérelmezhessek.

A járdafoglalási díjak mérséklése ügyében az ipartestület elnöksége sürgős előterjesztéssel fordult a székesfőváros polgármesteréhez, melyben a súlyos viszonyokra való tekintettel a díjak leszállítását kérte. A beadvány a legközelebbi napokban kerül az illetékes bizottságok elé.

A Magyar Kávésok Évkönyvének ez évi VI. évfolyamát még nagyon sok kartársunk nem vette át. — Minthogy ez az Évkönyv szakirodalmunknak egyetlen megnyilvánulása és különben is kizárólag a kávéipar tagjai számára korlátozott példányszámban készült, kívánatos lenne, hogy kartársaink a számukra fenntartott példányokat vegyék át.

A magyar cukrász- és mézeskalácsos ipar jubileuma. A Budapesti Cukrászok és Mézeskalácsosok Ipartestülete 25 évvel ezelőtt vált ki a Sütők Ipartestületéből és önálló ipartestületté alakult. — A cukrász és mézeskalácsos ipar önállóságának nevezdésádos évfordulóját méltón akarja megünnepelni és e célból május 11. és 12-én Gerbeaud Emil özvegy fővédnöksége alatt jubiláris ünnepélyt rendez. Az ünnepségek sorrendje a következő: Május 11-én este ismerkedő est a Metropolis szálló külön termében. Május 12-én d. e. 9 órakor a Bazilikában ünnepélyes zászlószentelés. Zászlóanya August Józsefné. D. e. 11 órakor a Budapesti kereskedelmi és iparkamara dísztermében díszközgyűlés, melyen Spelter Henrik arcképét lepezik le. D. u. 6 és fél órakor a Royal szálló külön termében országos cukrász és mézeskalácsos nagygyűlés. Ezt este félkilenc órakor társasvacsora követi a cukrászudalárda hangversenyével és táncéval egybekötve.

A tanonc nem köteles a tanoneszerződésben megállapított tanidő lejártáig tanonciskolába járni, ha a szerződő felek az ipartestület hozzájárulásával a tanoncidőt megrövidítették — a budapesti kereskedelmi és iparkamara elvi jelentőségű iparügyi állásfoglalása szerint. A tanonciskola igazgatója nem helyezkedhetik arra az álláspontra, hogy a tanonciskolai bizonyítványt ilyen esetben csak akkor állítja ki, ha a szerződésben eredetileg megállapított tanoncidő lejárt.

Érdekes bírói döntés a kölesönnél kombinált tejszállításról. Érdekes kárterítési pörben hozott,

MOCZNIK MUSTÁR

A LEGJOBB!
KAPHATÓ MINDENÜTT!

határozatot a budapesti központi járásbírósgon dr. Gáspár Mózes járásbíró. A Központi Általános Tejesarnok mult év január havában szerződést kötött Strasser Bertalammal, az Atlantis-kávéház tulajdonosával s ez szerint Strasser kötelezte magát arra, hogy kétévi időtartamra tej- és tejszükségletét kizárólag a Központi Tejesarnoknál szerzi be. A szerződés további rendelkezése szerint Strasser bíróság nem mérsékelhető naponkénti magas kötbért tartozott fizetni az esetre, ha ezen kétévi időtartamon belül tejet vagy tejszint más honnan szerezne be. A tejszállítást — mint a Központi Tejesarnok keresetében előadja — néhány hónapig zavartalanul folyt, azután azonban Strasser a tej átvételét megtagadta és tejszükségletét másutt szerezte be. Ez okból a Központi Tejesarnok a szerződésben kikötött kötbér megfizetése iránt keresetet indított az Atlantis-kávéház tulajdonosa ellen. — A keresettel szemben Strasser azzal védekezett, hogy azért szüntette be a tej további átvételét, mert a Központi Tejesarnok a szerződésben meghatározott kötelezettségét megszegte. Strasser ugyanis csak azon feltétel alatt írta alá a két évre szóló tejszállítási szerződést, ha a Központi Tejesarnok a szállítást megkezdésével egyidejűleg 3000 pengő kölcsönt folyósít Strasser részére.

A megállapodás szerint ezt a 3000 pengő kölcsönt Strasser napi 25 pengő részletekben volt köteles visszafizetni azzal, hogy amennyiben a kölcsönnek felét már visszafizette, a Központi Tejesarnok tartozik azt újabb 1500 pengő folyósításával ismét 3000 pengőre kiegészíteni. Előadta végül, hogy a Központi Tejesarnok a kölcsön visszafizetésekor az újabb kölcsön folyósítását megtagadta s ez feljogosította Strassert, hogy a szerződéstől elálljon. Kérte tehát a Központi Tejesarnoktól kötbér iránti keresetével elutasítást.

E védekezéssel szemben a Központi Tejesarnok azt adta elő, hogy a tejszállítási szerződés és a kölcsön között semmi összefüggés nincs s az újabb kölcsön folyósítása tisztán az ő belátásától függött. A járásbírósg Strasser jogi képviselője, dr. Ács Jenő (szabadkai) ügyvéd kérelmére bizonyítást rendelt el s annak foganatosítása után ítéletet hozott, mellyel a Központi Tejesarnok keresetét elutasította. Az ítélet érdekes indoklása mindenekelőtt megállapítja, hogy a felek a szerződéses feltételek megállapításánál a fősúlyt a kölcsönnyelre fordították. A tejszállítási szerződésben kikötött szerződésben ugyanis a kávés felhatalmazta a tejszállítást, hogy amennyiben más honnan szerezne be tejet, úgy a tejszállítást jogában áll a kölcsönből meg hátralékos tartozást azonnal, egy összegben esedékes tenni. Ebből nyilvánvaló, hogy a kávés egyrészt arra kötelezte magát, hogy a szerződésben megjelölt két év alatt tej- és tejszükségletét kizárólag a Központi Tejesarnoktól szerzi be, másrésztől azonban a tejszállítást kötelezte magát, hogy a kávésnak 3000 pengőig állandóan hitelt nyújt olyképpen, hogy a kereten belül a kávés, ha a felvett kölcsönösszeg felét visszafizeti, azt kölcsönképpen újból felveheti. Ily módon — mondja végül az indoklás — az Atlantis kávéház tulajdonosa jogosan tagadta meg a tej átvételét s ezért a bíróság a kötbér megfizetésére szóló keresetet alaptalannak találta.

Az ipartestületnek fel kell jelentenie azt az iparost, ki segédének munkabérelését nem jelenti meg idejében. Nem jogosult az ipartestület a segéd munkába történő belépését és kilépését minden megjegyzés nélkül egy s ugyanazon napon igazolni. Ily esetben követelni kell a Társadalombiztosító Intézet bejelentés és kijelentésre vonatkozó igazolását, melynek megtörténte után a belépés és kilépés külön-külön láttamozandó. A láttamozást a törvény által előírt két hétnél később bejelentő munkaadó iparos ellen minden esetben iparkihágásért feljelentéssel kell élni és a kihágási ítéletet pedig a munkakönyv ide vonatkozó rovatában felelőleg jelezni.

Elkészült a törvényjavaslat az OTI szanálására. A Társadalombiztosító ügyében tartott ankéták során kialakult felfogás alapján elkészült és OTI szanálásáról szóló törvényjavaslat tervezete. A kiszivárgott hírek és közlemények szerint szükségessé a szolgáltatások csökkentése, ezeket felére mérsékelni, csökkenteni az orvosi fizetések összegét, s mintegy kétszáz tisztviselőt bocsátásának el. Ezenkívül az iparosság régi kívánságának is eleget akartak tenni és a késedelmi kamatot a felére mérsékelik. Az üzemutódlás sokat kifogásolt ügyét is rendezni kívánja a javaslat. Szűkebb térré szorítják azokat az eseteket, amelyekben az üzemutódlást meg kell állapítani. Megszüntetik azt a visszásságot is, hogy az építőtől az építőtvalalkozóval együtt felelősség terhelje. Mivel a 9 millió pengő deficitet még ezekkel az intézkedésekkel sem lehet eltüntetni, a népjóléti miniszter felhatalmazást kap továbbmenő intézkedések megtételére is.

Az önkormányzat a kiadások csökkentése, az állam hozzájárulása és az önkormányzat kiterjesztése nélkül nem osztozik a felelősségen. Az OTI önkormányzata régóta keresi a szanálás módjait.

Elfogadta a Munkaadók központjának általunk is ismertett javaslatát, de önálló javaslatot is dolgozott ki. Ez a tervezet főként az adminisztráció leépítése, a kiadások lényeges csökkentése révén igyekszik a kitűzött célt megvalósítani és olyan intézkedések bevezetésére törekszik, melyek alkalmasak arra, hogy az OTI-nél a jövőben a mainál sokkal gazdaságosabb és gyakorlottabb ügyvezetés legyen biztosítható. Az OTI igazgatósága az elfogadott tervezetet felterjesztette a népjóléti miniszterhez, akitől a társadalombiztosítási törvény megfelelő módosítását kéri. Az igazgatóság azt kívánja, hogy a biztosítottak részére nyújtandó szolgáltatások egy részét az állam viselje, továbbá, hogy amennyiben az életbeléptető változtatások sem biztosítanak a deficitmentes működést, úgy a ráfizetést az állam vállalja magára. Enélkül a munkaadók és a munkások képviselői kivonulnak az Intézet önkormányzati szerveiből és az elkövetkezendőért teljes egészében a kormányra hárítják a felelősséget. Ugy látszik, hogy a javaslatottervezet a kívánságok jelentős részét honorálja.

Felhívás a zentettartó tagtársakhoz! A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete megkezdett bennünket az irányban, hogy az igen tisztelt tagtársaink figyelmét hívjuk fel újonnan átszervezett elhelyezkedő irodájukra. Ezzel egyidejűleg az egyesület által kinyomatott szerződés nyomtatványokat bocsát rendelkezésünkre. Miután ezen szerződés nyomtatványok a két testület között történt megállapodások alapján vannak elkészítve, azokat igen tisztelt tagtársaink ki fogják kézbesíteni és felkérjük, hogy a zenekarokat a jövőben bárkinek a övvetésével is szerződtesse, azokat ezen nyomtatványokon kössék le. A nyomtatvány felhasználása tagtársainknak igen fontos érdeke, miután abban az Ipartestület és a Cigányzenészek Egyesülete által alakított választott bíróság illetékesége és hatásköre van kikötve. Ez pedig azt jelenti, hogy ha vitás ügy merül fel a zenekar és a tulajdonos között, úgy a hosszadalmas és költséges bírói eljárás helyett a választott bíróság gyorsan, szakszerűen és díjtalanul bírálja el a vitás ügyeket. A választott bíróság ítélete végrehajtható.

A reklámok kávéháza. A világ legérdekesebb kávéháza most nyílt meg Berlinben, a Kurfürstendammou. Ugy nevezik: „Reklámkávéház”. A bejárat egy óriási hirdetőoszlopon visz kereszttül. Meg kell nyomni egy gombot, az egyik plakát félig leválik a hirdetőoszlopról s az ember szabályos kávéházi forgóajtóval találja magát szembe. Mikor aztán a vendég keresztüljutott a hirdetőoszlopon és a benne levő forgóajtón, megérkezik a ruhatárba, ahol furesa tükrök várják. A tükrök üvegje alá egyes helyeken különböző álszakállak és albaszokkók vannak leprélve. Az ember odaállhat bármelyik szakáll és bajusz elé és így azután láthatja magát kipödört bajusszal, pofaszakállal, kecskeszakállal, stb. Természetesen hölgyek is részt vehetnek ebben a szórakozásban. Miután a vendégek a ruhatárban ilyen kitűnően kiszórakozták magukat, bemennek a kávéház helyiségeibe. Itt azután minden reklámcélokat szolgál. Hirdetések vannak a lámpaernyőkön, a csészéken, az abroszokon és a pincérlányok fejkötőjén és kötényén. Még a kanalak nyelébe is reklámmondatok vannak bevéve. Az új kávéház hirdetői ügynökei lázas buzgalommal dolgoznak a városban és sikerült már is rengefeg hirdetést szerzeniek. Néha történnék kisebb stílusatlanságok: így például a csokoládés csészék oldalán feltűnő betűkkel benzinhirdetés díszel. Ettől eltekintve azonban az új kávéház nagy tetszést aratott és egyelőre sokan látogatják.

Budapest gyomra. Január hó folyamán a központi vásárcsarnokba szállítottak húsneműeket, leölt állatokat, füstölt húst, szalonnát, baromfiakat, vadat és vadhúst 8285 métermázsát, ami 664 mázsával kevesebb, mint a mult esztendő ugyan ezen havában. Ezzel szemben a zöldség- és főzelékfélék, valamint burgonya és vöröshagyma behozatala 36.262 mázsa volt, a mult évi 25.469 mázsával szemben. A húspótló élelmezési cikkek emelkedése tehát 10.793 mázsa volt, amelynek oroszlánrészét a burgonyafogyasztás adja, mert burgonyából egyedül 8821 mázsával többet fogyasztott ez év januárjában a főváros lakossága, mint a mult esztendőben. A belföldi gyümölcsfogyasztás is ürvendtes emelkedést mutat, amennyiben a mult esztendő 2694 mázsával szemben ezidén 4782 mázsát hoztak a piacra.

Januárban ismét fokozódott az adónyomás. A most megjelent statisztikai adatok szerint január havában az összes adónemek közül egyedül az alkalmazottak kereseti adójánál folyt be kevesebb adó, mint az elmúlt év januárjában. (Ezekben az adónemekben nincsen beszámítva a forgalmi és a fényüzési forgalmi ad.) Az alkalmazottak kereseti adójánál viszont még nem érvényesült a tantieme-adó, mert ezt az adónyomást csak a februári adatok fogják feltüntetni, minthogy a januári felemelt kereseti adó és tantieme-adó befizetése február 15-én volt csak esedékes. Állami

adó 339.367 pengő 25 fillérrel, általános kereseti adó 63.534.37 pengővel, házbérkrajcár 124.318.04 pengővel, szemétfuvarozási illeték 56.714.36 pengővel, inségadó 62.749.34 pengővel, közszégi pótdó 47.575.35 pengővel több folyt be ez év januárjában, mint a mult évben. Az alkalmazottak kereseti adójánál a bevétel 78.469.90 pengővel volt kevesebb a mult esztendőnél, ami ép olyan eklatáns igazolása a forgalom visszaesésének, minthogy forgalmi adóból január havában 613.063 pengővel kevesebb folyt be a mult évinél. A fényüzési adó visszacsése 134.325.45 pengőtt tett ki, ami a megmaradt befolyt fényüzési adónak több mint 50%-a. Nem érdektelen a forgalmi adóbevételét szolgáltatató adóalanyok pusztulása sem, mert még a mult esztendőben 52.844 iparos és kereskedő szolgáltatott be forgalmi adót, addig az idei évben 48.027 azoknak az iparosoknak és kereskedőknek a száma, akik forgalmi adót fizettek. Ez a statisztika 4817 egyén keresetmegszűnését jelenti.

Nyole százalékkal olcsóbb az orosz dumping-cukor a világpiaci áránál. Oroszország dumping-áron három hajórakomány kristálycukrot dobott az angol piacra, amely nyole százalékkal olcsóbb az angol cukornál. Alig pár napja sikerült létrehozni a cukorvilágkartell és így a cukorgyárosok körében rendkívül nagy izgatottságot keltett a szovjet dumpingje.

Csalás miatt feljelentik a vidéki vendéglősök és koresmárosok a hitelre ivó fogyasztókat. Az a szigorú rendelet, amely eltiltja a koresmai hitelezést és az ily módon fennálló követelést behajthatatlanná teszi, valamint kihágásban mondja ki vétkeket és érzékenyen megbünteti az italmérséi engedéllyel bíró hitelezőket, igen kinos helyzetbe hozta a vidéki kisebb vendéglősöket és koresmárosokat. Azok a vendéglősök, akiket jöhismenyleg itallal szolgálnak ki, pénzük azonban nincs és így nem fizetnek, nem válhatnak a miniszteri rendelet folytán adóssákká, így a koresmárosok kényeszerítve vannak „bllicelők”-nek tekinteni őket és újabbban fel is jelentik a hitelre ivókat család miatt.

Egytizedére csökkent a vidéki telefonbeszélgetések száma a november 15-i póstadragítás óta. A vidéki telefonbeszélgetéseket az új tarifa életbeléptetése óta az előfizetők jegyzik, miután beszélgetésenként hajtja be a posta a vidéki telefonelőfizetőktől is a telefondíjakat. És ezek a feljegyzések a legtöbb vidéki városban azt mutatják, hogy a telefonbeszélgetések száma alig egytizedrése a hó második felében a szokásos forgalomnak. Igen érdekes, hogy nemesak az ipar és kereskedelem szabotálja a postát, hanem a különböző hivatalok, hatóságok, sőt a városok és vármegyék is.

Tanonek betegségi biztosításra bejelentésének elmulasztása kihágás-e és ha kihágás, mely hatóság illetékes eljárni? Az 1927:XXI. tc. 3. §-a szerint betegségi biztosításra kötelezettek a tanoncok is, akik ezért szintén bejelentéssel kötelezettek alá esnek. A törvény 3. §-ába ütköző és 206. §-a szerint büntetendő kihágást követ el a munkaadó, mikor tanoncot betegségi biztosításra bejelenteni elmulasztja. A kihágási eljárás lefolytatása a

TÖKÉLETES

AZ

Optima

JÁTEKKARTYA
GYÁRTÁSA HAMBURGER ÉS BIRKHOZ

PAPÍR-ÉRTÉKELŐI ÉS VÁSÁRLÓI TÁRSASÁG
BUDAPEST
TELEFON 907-57, 903-46

Ajánlom az elsőrendű
„Kontra” fémtisztítót.
„Sirén” légyapírt.
Kajári István vegyipari üzeme, Budapest, IX.
kerület, Lónvay uca 54. szám. Telefonhívó: 876—29.

Kávéházi, szerelési s berendezési munkálatok
KLEIN S.
légszesz és vízvezetési berendezési vállalata.
Simplon, Japán, Vestend, Kristály, Centrál,
Központi-kávéházak berendezéseit készítette.
Budapest, VI. Hegedüs Sándor uca 25. sz.
Telefon: 126—45.

FAL ÉS PADLÓBURKOLAT

URBACH ÉS KÄLLNER RT. BUDAPESTI
VI. LISZT FERENC TER 9. TELEFON: 1.208-08

Csempeburkolatok, fehér és színes. Padlóburkolatok, ala mettlachi márványozsok, keramit, asbest, stb.

Közelmultban végzett munkák:
Philadelfia kávéház, Simpon kávéház, Parisietto, Aréna kávéház, Alpési falu.

munkásbiztosítási bíróság (a pénztár székhelye szerint illetékes kir. járásbíróság) hatáskörébe tartozik.

Uj ipartestület. Budapesti Járműgyártók Ipartestülete címet vette fel a kocsigyártók ipartestülete, minthogy kötelekbe fogadta az autószerelőket, gummivulkanizálókat, a csónak és repülőgépgyárakat is. Egyébként a kocsigyártók túlnyomó nagy többsége maga is áttért már karosszéria készítésre.

Zwack likörgyár saját gyártmányú Vermouth ürmös esemegebort készít. Ez az áru egészen elsőrangú, magyar áru. Ára szabadon kimérve 1.80 P és 7 del. zárt palackban szintén 1.80 P.

A fővárosi italmérok 200.000 pengővel kevesebb illetéket fizetnek. Közél két hónapja folynak már a székesfővárosi italmérok illetékfellebbezési tárgyalásai, amelyek most értek véget. A budapesti italmérok a leszállított illetékek folytán ezidén 260.000 pengővel kevesebbet fognak fizetni, mint a mult évben.

A bor világtermése 1930-ban. Most közli a Római Nemzetközi Intézet adatgyűjtését az 1930. évi bortermésről. A négy legfontosabb bortermelő állam Franciaország, Olaszország, Spanyolország és Portugália idei termése az eddigi adatok alapján 95—105 millió hektoliter között tesz ki, ami 25%-kal kisebb az előző két év átlagánál. A közép-európai államok is sokkal kisebb termést produkáltak, mint a mult évben. Ezzel szemben Ausztriában, Magyarországon, Csehszlovákiában és Görögországban kedvező termés volt; a román, bolgár és jugoszláv termés pedig az előző évek átlagtermését produkálta. Az 1930. évi bortermést az intézet 125—140 millió hektoliterre becsli, szemben az 1929-es és az 1928-as évek 105—110 millió hektoliteres termésével.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és liköröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az "Unicum" eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!

Göztel Lipót "SIDOL" vegyitermékek gyára R.-T.
Telefon: Z. 65—86. 68—27

Szászi János üvegesítő és tükörfoncsorozótelepe Budapest, VIII., Mária u. 5. — Tel.: J 330-54. — Készítményei: mindennemű üvegesítés, vésés, edzés, tükörfoncsorozás, autószevelő és karosszériaüvegek, rézfoglalatok, ajtóvédők, lapok, üvegpolek, stb. készítése. — Mindennemű diszcsiszolások saját és hozott tervek szerint készülnek.

Hacker és Társa chinnozúst- és alpakkaárúk
Budapest, VII., Sip-u. 6.
Telefon: József 354—55.

Fuchs László
Tolesva, Tokaj-Hegyaljai bortermelő mintapincésze Budapest, V., Szechenyi uca 1. sz.
Telefonszámok: Aut. 266—43 és Aut. 180—25
A legnemesebb "TOKAJI" palackborok!

Állandóan dunántúli lámpázott és teatojás
WILHELM JÓZSEF
tojásnagykereskedő.
Bpest, I., Márvány u. 44. Telhívó: Aut. 536-78.

Suppan Champignon-Kulturák, Budatétény
Állandóan friss francia champignon gombatermelő: napi áron. Gombakonzervek. Oszibarack kultúra. — Este 10 óráig beérkező rendelések másnap d. e. 10 óráig házhoz szállítanak. — Telep: BUDATÉTENYI Irodai BUDAPEST, IV. FERENC JÓZSEF RAKPART 21. II. 4. Telefon: Automata 845—10.

Erős olesóbbodás jelentkezik a gyümölcs-szeszpiacra a pénzügyminiszter legutóbbi rendelkezésével — mely visszavonta az országos gyümölcs-szeszforgalmi rt. megbízását — megjelenése óta. A kartel feloszlásával a gyümölcs-szesz ára lényegesen visszaesett. És nem egy kategóriában 20—35%-ig jelentkeztek az áresések.

A levélbe foglalt szolgálati szerződés. A közgazgatási bíróság kimondta, hogy az alkalmazottak felvétele nem tárgya a kereskedelmi vagy ipariüzletnek, csak eszköz annak gyakorlásához és így feltételes illetékmentesség kedvezményét ilyen tartalmú okiratra kiterjeszteni nem lehet.

A budapesti jury határozata szerint tiltott ajándékozás köréből kiveendő az oly tárgyak, amelyek reklámtermészetű jelleggel bírnak és amelyek ajándékozását a versenytárs nem rendszeresen gyakorolja és amely tárgyak, amennyiben értékkel bírnak, a versenytárs üzleti vállalatok körén kívül esnek. A forgalom önkényes korlátozása, az arra jogosult kereskedő üzletfolytatásának megakadályozása, a szabad verseny elvébe ütközik.

Akeió az alkoholtalalom túlzásai ellen Magyarországon. A Libertas, az alkoholprohibíció ellen alakult magyarországi egyesület most tartotta a magyar szőlősgazdák, bortermelők, és kereskedők, vendéglősök és szeszgyárosok képviselőinek részvételével első igazgatóválasztmányi ülését. Az előző dr. Baross Endre felhívta az érdekeltek figyelmét a párisi Nemzetközi Prohibícióellenes Liga működésére való minél intenzívebb bekapcsolódás szükségességére, egyben felkérte őket, hogy a legutóbbi Budapesti Szesztalomaleni Nemzetközi Kongresszus határozata alapján járuljanak a Nemzetközi Liga évi költségeihez. Majd dr. Druker György főtítár bejelentette, hogy ugyancsak a legutóbbi kongresszus határozata alapján, a legközelebbi kongresszus előreláthatólag Madridban tartják meg és kérte, hogy azon a magyar érdekeltségek, minél nagyobb számban képviseltessék magukat. Egyben közölte, hogy a Libertas az ugyancsak Párisban székelt Nemzetközi borhivatallal annak kérésére intenzív együttműködésbe kezd és a jövőben a magyarországi antialkoholista mozgalom egyes mozzanatairól a Borhivatalt állandóan értesíti. Majd kitér főtítár az utolsó hónapokban a budapesti Nemzetközi Kongresszus nyomán mind sürűbben rendezett antialkoholista gyűlésekre és az azokkal szemben való állásfoglalásra. Ismertette a prohibícióellenes mozgalom legújabb tudományos orvosi irodalmi termékeit, így különösen német és amerikai műveket. Indítványára igazgatóválasztmány elhatározta, hogy a túlzásba vitt antialkoholizmus leküzdésére taggyűjtő akcióit a Libertas fokoz-

Fried Zsigmond és Fia
kávéházi és vendéglői berendezők
VII., Király u. 39. Telefon: 428—14.
Billiárdok, kávéházi márvány-, éttermi- és kerti asztalok. Székek. Alpakka-porcellán- és hitelesített üvegarúk és fentiek kölcsönzése
Költségvetés díjtalan.

JÉG szállítását vállalja és kifogástalanul teljesíti
ERZSÉBET JÉGGYÁR
RECHNITZER ÉS BRUCKNER cég
Budapest, VII., Hajtsár út 153.
Telefon: Zugló 63—23

Érzékeny fájós lábakra

készíték orvosok által elismert új találmányú györgycipőket, lúdtalp, fagyás, izzadás, tyúkszem, bőrkeményedések ellen, garancia mellett a legújabb fazonban és színben 30 pengőztől. NYÁR györgycipész. Szondy uca 25. Györgycipők egyedüli készítője. Címet kérem megőrizni. Kérjen ismereteket.

Kávésoknak és alkalmazottjainak ingyen lábátvilágítás.

HYGIENIKUS FALVÉDELEMMEL

láthatja el helyiségeit, ha falait Eternit-lemezekkel burkolja. — Az Eternit-lemez kemény, akár a kő, nem ég, érzéketlen nedvességgel és hővel szemben, könnyen tartható tisztán, mindig tetszetős és gazdaságos. Megtakarítja a vakolatot és a mázolás.

Kérjen díjtalan prospektust és

ETERNIT MŰVEK, BUDAPEST,
VI. ker., Andrássy út 33. szám.

za, a szeszérdekelték között minél egységesebb frontot igyekeznek megteremteni, egyúttal plakátok útján kívánja különösen a bor és sör tápértékére és nemzetgazdasági jelentőségére a közfigyelmet felhívni. Egyúttal tevékenységét folytatja azon irányban is, hogy a magyar törvényhozás és kormányzat oly intézkedéseit, amelyek a mérsékelt szeszfogyasztást korlátozzák és ily módon fontos közzgazdasági érdekeket sértenek, visszavonassanak, illetőleg módosítsassanak.

Tanoncszerződés megkötésének határideje. Az a munkaadó, aki a tanonc alkalmazásba vételét az iparhatóságnak a 1922. évi XII. tc. 87. §-ában megállapított három napon belül be nem jelenti, illetve a tancszerződést a tanonc belépése napjától számított négy hét alatt az iparhatóság előtt meg nem köti, kihágást követ el és az 1922. évi XII. tc. 125. §-a szerint büntetendő. A törvény hivatkozott rendelkezése a tanonc érdekeinek megővését célozza, ezért a törvénynek a bejelentésre és a szerződés megkötésére vonatkozó rendelkezését a munkaadó abban az esetben is teljesíteni köteles, ha az saját gyermekeit alkalmazta tanoncnak, azzal az eltéréssel csupán, hogy ebben az esetben a tancszerződést az iparhatóság közbenjöttével szerkesztett szülői írásbeli nyilatkozat pótolja. Bár az 1922. évi XII. tc. 88. §-nak második bekezdése szerint a törvény fent hivatkozott rendelkezése ellenére alkalmazott tanoncnál a szabályzatlanul eltöltött idő a képesítésnél figyelembe nem jöhet, méltánylást érdemlő esetekben és különösen a tanonc érdekeire való tekintettel az iparhatóság a most hivatkozott teikk utolsó bekezdése alapján megengedheti, hogy a tancszerződés, illetve szülői nyilatkozat hiányában eltöltött alkalmazási idő az előirt tanidőbe esetleg a maga egészében beszámíttassék. Kedvező elintézés esetén az iparhatóság — a kihágási eljárás lefolytatása után — a tanoncnak segédi vizsgálatra való becsatolását engedélyezi és a vizsgálat megtartása iránt, a munkaadó üzemére illetékes ipartestületet megkeresi. (Pécsi kamara).

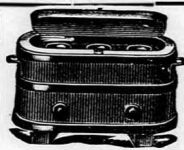
Segédi gyakorlat a tévesen iparigazolványt nyert munkaadónál. A segédnek egyáltalában nincsen módjában vizsgálat tárgyává tenni azt, hogy a munkaadója a törvényben előirt szakképzettség igazolása mellett vagy anélkül nyerte-e annak idején iparigazolványt, éppen azért a segédet nem is lehet büntetni azzal, hogy a tévesen iparigazolványt kapott munkaadónál eltöltött gyakorlata a képesítés szempontjából figyelembe ne vessék. Különb is a segédi gyakorlatnál az a lényeg, hogy szakkbavágó műhelyben, illetőleg üzembn, vagy valamely gyárszerűen üzött vagy gyári üzem szakkbavágó osztálya körében legyen a segéd foglalkoztatva és nem az, hogy a munkaadó szakember-e. Mert az 1922. évi XII. tc. 45. §-ában említett munkaegysítés esetén végzett más ipari munkára sem kell a munkaadónak szakképzettségét igazolnia, sőt még iparigazolványt váltania sem és mégis végezheti a készítményének teljes előállításához szükséges mindennemű munkát és azonfelül még más iparokhoz tartozó személyzetet is alkalmazhat. Az említett eset is tehát azt bizonyítja, hogy a segédet nem érheti azért joghátrány, ha nem szakképzett iparosnál, illetve tévesen kiadott iparigazolvány alapján működő iparosnál volt is alkalmazva. (Pécsi kamara).

Evőeszközök, alpakka és ezüstözött alpakkaárak

kávéházak
vendéglők
szanatóriumok
szállodák és
eukraszok részére

Hacker Mór

m. kir. fémárugya
Budapest, IV. Váci uca 36.
Klotild-palota. Tel.: Aut. 822-54.

FAGYALATTARTÓK,
JÉGSZEKRÉNYEK
legjobbak, legolcsóbbak:
EGYESÜLT GÉP- ÉS
FÉMÁRUGYÁRAK RT.,
Budapest, VI. Lőportár u. 9-11
TEL.: 923-23.
Kérjen árajánlatot!

Töldizzán Lajos

tekeasztal-behúzó — Billárd-Überzieher
Budapest, VII., Király uca 55.

Ij. Grünwald Mór

Budapest, IV, Ferenc József rakp. 6. Tel. A.: 843-39
Szállodai, vendéglői és kávéházi üveg és porcellán

GOTTLIEB ANDOR

Villanykörték, világítótestek, üvegburák,
ventilátorok és rádióberendezések leg-
előnyösebben. Villamosfelszerelési cik-
kek, rádió és csillárkereskedése, Budapest,
VII., Dohány uca 57. Telefon: J 408-23.

105 ÉVES CÉG HARIS, ZEILLINGER ÉS TÁRSA

a „Kék esillaghoz“.

Kávéházi, éttermi, szállodai fehérneműek
Vászon, sifon asztalneműek.
Női, férfi és gyermek fehérneműek.
Menyasszonyi kelengyék.
BUDAPEST, IV., VÁCI UCCA 16.
Telefon: Aut. 836-70.

Ajtóvédő

reklámcíkkék, egészségügyi butorok
celluloidból

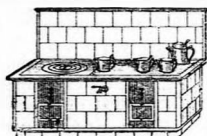
REDŐ I. CELLULOIDGYÁRABAN
Budapest, VIII, Sárkány uca 5.
Telefon: 344-90 és 412-73.

Budapesti Közponi Általános Tejcsarnok Részv.-Társ.

VII, Rottenbiller uca 31.

A főváros kávéházai, szállodái és kávé-
mérésének szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnycim: „Köztejt Budapest“

Börcsök Mihály

BUDAPEST, VIII., MÁRIA UCCA 46.
TELEFON: J. 388-44.

Kávéházi, vendéglői takaréktűzhelyek ké-
szítését és karbantartását vállalja.

Jégszekrények,

bor- és sörkimerőkészülékek, pohárállványok
minden méretben kaphatók. Kávéházi asz-
talok és székek nagy raktára. Raktáram tul-
zúfolsága miatt rendkívül olcsó árban
árusítok. Kedvező fizetési feltételek! Javítá-
sok olcsón és pontosan eszközöltetnek. —
Kérjen árajánlatot!

Klement András jégszekrények, bor- és sör-
kimerőkészülékek üzeme Budapest, VII.,
Király u. 27 (az udvarban). Tel.: J 401-10.

FRANÇOIS PEZSGŐ

Crémant Rosé
Transylvania sec

A legkiválóbb Szent István
sörkülönlegesség

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

KNUTH K.

MÉRNÖK ÉS GYÁROS

BUDAPEST VII. KER.

GARAY UCCA 10. SZ.

TELEFON: JÓZSEF 310-75

Viz-
vezetékek
Központi
fűtésék

Figyeljünk! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak való-
diságára. — Olvassuk az utazásoktól.

Magyar Játékkártyagyár R.-T.
PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII., Rottenbiller uca 17,

Telefon: J. 310-63, J. 453-71.

Alapították 1824.

KantosFestvérekről.

festő, mázoló és tapétázó iparüzem
Budapest, VI., Horn Éde uca 5
Telefon: 194-51 és 185-23

Kávéházak, szállodák,
éttermek, festő, mázoló és
falkárpit munkálatait
művészi kivitelben
végezzük.

A „MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE
EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ R.T. KÖBANYÁN.

G. H. Mumm Ayala & Comp, Menkoff
Cognac, Sandy Moc-Donald, Old Pan
Whisky külföldi cégek képviselője:

ZALA KÁROLY, VI, Andrássy út 47. félelemet.
Telefon: 289-52

Littke pezsgőgyár és Palugyay J. főképviselete.

„Harmatvíz” A Hungária Gyógyforrás szénsavval telített
ásványvíze

Forgalomba hozza: BUDAPEST SZÉKES-
TELEFON: AUTOMATA 530-03.
FŐVÁROS ÁSVÁNYVIZ-ÜZEME,
I. SZENT GELLÉRT RAKPART I. SZÁM.